

17. november 2023

Åbent brev til Svarene Udvalget

Hermed lidt tanker og inspiration til jeres ret umulige opgave!

Som bekendt indfanger landbrugets afgrøder hvert år ca. 35 mill. ton CO₂, og produktionsskove 3- 5 mill. ton CO₂ /år. i Danmark.

Dette skal ses i forholdt til, at det samlede CO₂ udslip i Danmark af flere sættes til ca. 44 mill. ton/år.

Landbruget bidrager således i væsentlig grad til kampen mod det voksende CO₂ koncentration i luften. Ved omstilling af produktionen med henblik på CO₂ fangst, vil landbruget tillige hurtigt kunne forøge denne CO₂ fangst væsentligt (F. eks. vil roer som råvare til bio-naturgas produktion, kunne fange den dobbelte mængde CO₂/ ha /år i forhold til korn.

En forholdsvis begrænset støtte til produktionsomlægninger i Landbruget vil således kunne få Danmark CO₂ neutralt.

Jeg er imidlertid klar over, at en sådan omlægning, ikke alene vil være "politisk ukorrekt" men også give problemer i henseende til vores internationale commitments, der jo er baseret på de internationale IPCC regneregler. Disse regler udmærker sig ved slet ikke at indregne CO₂ optaget via fotosyntese i blade og nåle. De siger, at hvis dette optag fører til en reduktion af brugen af fossilt brændsel, og det gør det jo (Ca. halvdelen af hele Danmarks energiforsyning kommer fra grønne materialer så som, flis, Halm, træpiller, biogas, biodiesel, brænde og bioætanol), så bliver det talt med ved udregningen af Danmarks forbrug af kul og olie. Problemet for landbruget og skovbruget er så bare, at det

er kraftværkerne m.v. der får den grønne ære for at bruge halmen, og ikke landbruget.

Uanset, at det således kun indirekte vil påvirke IPCCs CO2 beregninger, vil det i den virkelige verden være at skyde sig selv i foden, at pålægge landbruget nogen afgifter, der reducerer CO2 optaget.

Men I stakler i udvalget skal jo stadig komme med et forslag til noget der ligner afgifter, og som kan siges at have en positiv CO2 gevinst uden at gå ud over landbruget, og som ser pæne ud med IPCC briller på. *Dette er faktisk muligt!* For uagtet landbruget som helhed gør et uvurderligt CO2 arbejde, er der jo også her plads til forbedringer, som man med passende pisk + gulerod kan få en CO2 gevinst ud af, uden det behøver at gå ud over landmandens økonomi.

Jeg vil her pege på 3 forhold, hvor der med fordel kan sættes ind. Hyppig udslusning, brug af grøn gødning og grøn energi på traktoren.

Landbruget er som enhver anden produktion. Ud over den salgbare vare (CO2 bundet i salgbare produkter), fremkommer der også noget spild. Langt det største spild i klimamæssigt henseende sker ved afgasning af gylle m.v., der i det konventionelle landbrug opbevares i op til 2 måneder i staldene. En afgift baseret på kg gødning/ opholds-dag kombineret med en graduering, så dag 1 er dyrest, kombineret med en støtteordning til ombygning af staldene, så udslusning en eller flere gange /dag er muligt, og med en ikrafttrædelse om nogle år, så der er en ordentlig tid til at få foretaget ændringerne, det vil virkelig batte i CO2 regnskabet.

En anden synlig kilde til CO2 udledning, er brugen af kunstgødning, der i dag, for det meste er baseret på brugen af naturgas som energikilde. Gødning kan og må naturligvis ikke undværes, så en afgift baseret på det CO2 udslip der har været ved fremstillingen af gødningen, må så tilbageføres som tilskud til brug af grøn gødning (f. eks. fremstillet på basis af vandkraft eller vindmøllestrøm). Mængdemæssigt kan en sådan omlægning betyde en CO2 gevinst på 3-5% af den CO2 planterne optager.

Gødningsfabrikkerne vil faktisk være glade for en sådan pisk/ gulerod, for de har allerede grøn gødning på hylderne, men har svært ved at sælge det.

En tredje kilde til CO2 tab der med pisk/ gulerod kan fjernes, er brugen af diesel på traktoren m.v. En skat på diesel, kombineret med en støtte til brug og anskaffelse af traktorer, der kan køre på grønne brændstoffer så som biodiesel og biogas, vil også kunne medføre et synligt bidrag til undgåelse af unødigt CO2 udledning i landbruget. Her vil en skarp så naturligvis indskyde: "Hvorfor har man ikke allerede denne mulighed for den tunge transport, hvor afgifterne tvært imod er skruet så tumpet sammen, at det er dyrere for en vognmand at køre på det helt CO2 neutrale biogas, i forhold til det sorte diesel". Så det kunne man jo passende hanke op i ved samme lejlighed.

Som det ses, er der således muligheder for at opnå nogle markante CO2 besparelser, og skulle de nævnte forslag ende med at koste lidt for statskassen, må man trøste sig med, at de nævnte omlægnings, vil frembringe nogle CO2 besparelser, der er meget billige pr kg CO2, i forhold til CO2 indfangning fra røggas m.v. (CCS og PtX), der får massiv støtte/ kg CO2.

Så god arbejdslyst til udvalget!
Anker Jacobsen, kemi ing.